ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE
sekcia dohľadu
Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava

Bratislava 19. 8. 2026
Číslo: 10593-6000/2026/4

Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie podľa § 140 a orgán príslušný podľa § 147 písm. c), § 167 ods. 2 písm. b), § 169 ods. 2 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy začatom z vlastného podnetu úradu na výkon kontroly postupu verejného obstarávateľa **Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, Kollárova 8, 917 02 Trnava, IČO: 421 56 424** (ďalej len „kontrolovaný“) v súvislosti s jeho postupom týkajúcim sa zabezpečenia služieb podpory prevádzky certifikačných autorít pre SVK eID (ACA/ACA2, PCA a SCA) podľa **Zmluvy č. 2200-2025/7237-8785** z 9. 7. 2025, ktorej preambula deklaruje, že ide o výsledok verejného obstarávania s názvom „**Zabezpečenie prevádzky eID**“ realizovaného podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, vydáva toto

r o z h o d n u t i e :

Úrad pre verejné obstarávanie podľa **§ 175 ods. 1 písm. d)** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uvádza, že kontrolovaný **Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, Kollárova 8, 917 02 Trnava, IČO: 421 56 424** svojím konaním týkajúcim sa zabezpečenia služieb podpory prevádzky certifikačných autorít pre SVK eID (ACA/ACA2, PCA a SCA) podľa **Zmluvy č. 2200-2025/7237-8785** z 9. 7. 2025, ktorej preambula deklaruje, že ide o výsledok verejného obstarávania s názvom „**Zabezpečenie prevádzky eID**“ realizovaného podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase **postupoval v rozpore s § 10 ods. 1** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase **a v rozpore s § 81 písm. b) bod 2.** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, **nakoľko nepreukázal existenciu dôvodov** pre oprávnené použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa ustanovenia § 81 písm. b) bod 2. zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, pričom identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní **malo vplyv na výsledok verejného obstarávania**, nakoľko v prípade nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero hospodárskych subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky, čím súčasne kontrolovaný **naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a)** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu. Kontrolovaný svojím postupom znemožnil riadnu hospodársku súťaž, v prípade uskutočnenia ktorej nie je možné vylúčiť, že sa mohol stať úspešným uchádzačom iný hospodársky subjekt s výhodnejšou

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

cenovou ponukou ako spoločnosť Disig, a.s., Záhradnícka 151, 821 08 Bratislava, IČO: 35975946, s ktorou kontrolovaný 9. 7. 2025 uzavrel **Zmluvu o poskytovaní služieb č. 2200-2025/7237-8785** v pozícii objednávateľa.

Úrad pre verejné obstarávanie podľa **§ 175 ods. 1 písm. d)** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **ukladá** kontrolovanému **Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, Kollárova 8, 917 02 Trnava, IČO: 421 56 424 pokutu vo výške 97 120,80 EUR** (slovom deväťdesiatsedemtisíc stodvadsať eur a osemdesiat centov) **podľa § 182 ods. 1 písm. a)** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu za to, že svojím konaním týkajúcim sa zabezpečenia služieb podpory prevádzky certifikačných autorít pre SVK eID (ACA/ACA2, PCA a SCA) podľa **Zmluvy č. 2200-2025/7237-8785** z 9. 7. 2025, ktorej preambula deklaruje, že ide o výsledok verejného obstarávania s názvom „**Zabezpečenie prevádzky eID**“ realizovaného podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase **postupoval v rozpore s § 10 ods. 1** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase **a v rozpore s § 81 písm. b) bod 2.** zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, **nakoľko kontrolovaný nepreukázal existenciu dôvodov** pre oprávnené použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa ustanovenia § 81 písm. b) bod 2. zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, pričom identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní **malo vplyv na výsledok verejného obstarávania**, nakoľko v prípade nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero hospodárskych subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky.

Kontrolovaný **Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, Kollárova 8, 917 02 Trnava, IČO: 421 56 424** je povinný uloženú **pokutu vo výške 97 120,80 EUR** (slovom deväťdesiatsedemtisíc stodvadsať eur a osemdesiat centov) zaplatiť **v lehote do 15 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet správneho orgánu číslo IBAN: SK10 8180 0000 0070 0006 2713, vedeného v Štátnej pokladnici s uvedením identifikačného variabilného symbolu 1059360026 a konštantného symbolu 0558.

O d ô v o d n e n i e :

1. Podľa § 169 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, po ukončení súťaže návrhov, po zadaní zákazky na základe rámcovej dohody, alebo po ukončení postupu inovatívneho partnerstva (ďalej len „preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy“) úrad vykonáva, len ak nejde o zákazku, koncesiu alebo rámcovú dohodu podľa § 184q ods. 1. Preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy môže úrad uskutočniť v rámci kontroly
   a) z vlastného podnetu úradu,

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

b) na základe podnetu riadiaceho orgánu podľa osobitného predpisu, platobnej agentúry podľa osobitného predpisu, alebo
c) na základe podnetu orgánu auditu podľa osobitného predpisu.

2. Podľa § 167 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní úrad vykonáva dohľad nad dodržiavaním povinností verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8 (ďalej len „kontrolovaný“) ustanovených týmto zákonom a inými právnymi predpismi upravujúcimi verejné obstarávanie. Pri výkone dohľadu úrad sleduje aj plnenie povinností uložených rozhodnutiami úradu.

3. Podľa § 171 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní preskúmanie úkonov kontrolovaného podľa § 169 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zákona o verejnom obstarávaní sa začína dňom doručenia oznámenia o začatí kontroly kontrolovanému.

4. Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) listom č. 10593-6000/2026/1 „Oznámenie o začatí preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy“ (ďalej len „oznámenie o začatí konania“) zo 7. 5. 2026, doručeným kontrolovanému v rovnaký deň mu v zmysle § 169 ods. 2 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní oznámil začatie preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy z vlastného podnetu úradu. Predmetné preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy v zmysle § 171 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní začalo 7. 5. 2026.

5. Podľa § 173 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní je kontrolovaný povinný doručiť úradu kompletnú dokumentáciu, a to do piatich pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí kontroly, ak ide o preskúmanie úkonov kontrolovaného v rámci kontroly podľa § 169 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3.

6. Kontrolovaný 15. 5. 2026 úradu doručil list č. 2400-2026/5161-10315 „Oznámenie o začatí preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy – odpoveď“ zo 14. 5. 2026, ktorým predložil požadovanú dokumentáciu.

7. Úrad pre úplnosť uvádza, že za účelom náležitého objasnenia skutočností týkajúcich sa vyššie identifikovaného postupu zadávania zákazky vykonal okrem úkonov vedených pod sp. č. 10593-6000/2026 aj súvisiace úkony vedené v rámci sp. č. 11494-6000/2025, ktorých výsledky a zistenia tvorili podklad pre posúdenie predmetnej veci a boli zohľadnené pri vyhodnocovaní splnenia zákonných podmienok na použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní, pričom tieto úrad pripojil v rámci prílohy listu č. 10593-6000/2026/2 „Výzva na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy“ z 2. 7. 2026 v zmysle § 173 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní.

8. V súvislosti s predchádzajúcimi bodmi podklad pre vydanie rozhodnutia predstavuje predložená dokumentácia súvisiaca s uzavretím Zmluvy č. 2200-2025/7237-8785 z 9. 7. 2025 a vyjadrenia kontrolovaného, vrátane nasledovných dokumentov:
   - list úradu č. 10593-6000/2026/1 „Oznámenie o začatí preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy“ zo 7. 5. 2026,
   - list kontrolovaného č. 2400-2026/5161-10315 „Oznámenie o začatí preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy – odpoveď“,

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

- list úradu č. 11494-6000/2025/1 „Žiadosť o poskytnutie informácií“ z 26. 9. 2025, prostredníctvom ktorého úrad kontrolovaného požiadal podľa § 63 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní o poskytnutie všetkých relevantných informácií týkajúcich sa vyššie identifikovaného postupu zadávania zákazky na ozrejmenie veci,
- list kontrolovaného č. 2400-2025/7232-13862 „Žiadosť o poskytnutie informácií – odpoveď“ zo 16. 10. 2025, v ktorom poskytol úradu komplexné informácie k vyššie uvedenému postupu zadávania zákazky,
- list úradu č. 11494-6000/2025/3 zo 6. 2. 2026, ktorým úrad požiadal o vypracovanie komplexného odborného stanoviska znalca zapísaného v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v odbore Elektrotechnika, odvetvie Bezpečnosť a ochrana informačných systémov a Počítačové programy (software),
- odborné stanovisko znalca č. 01/2026,
- list „Vyjadrenie kontrolovaného k predbežným zisteniam v preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy – Zmluva č. 2200-2025/7237-8785 – Obhajoba zákonnosti použitia priameho rokovacieho konania podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní“ z 29. 7. 2026, doručený úradu v rovnaký deň.

V rámci preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy vo vzťahu k uzavretiu Zmluvy č. 2200-2025/7237-8785 z 9. 7. 2025 úrad zistil nasledovné skutočnosti:

9. Kontrolovaný je verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní. Dňa 9. 7. 2025 podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov uzavrel **Zmluvu o poskytovaní služieb č. 2200-2025/7237-8785** (ďalej len „zmluva“) v pozícii objednávateľa s poskytovateľom spoločnosťou **Disig, a.s.**, so sídlom Galvaniho 17/C, 821 04 Bratislava, IČO: 35 975 946 (ďalej len „poskytovateľ“ alebo „Disig, a.s.“), ako výsledok verejného obstarávania s názvom „Zabezpečenie prevádzky eID“ realizovaného postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. Predmetom zmluvy je záväzok poskytovateľa poskytovať kontrolovanému služby podpory prevádzky certifikačných autorít SVK eID ACA a SVK eID ACA2, SVK eID PCA a SVK eID SCA, zahŕňajúce najmä vyhotovovanie a overovanie kvalifikovaných certifikátov pre elektronický podpis, autentifikačných certifikátov a certifikátov na šifrovanie, ako aj zrušenie platných certifikátov a L2/L3 aplikačnú podporu vrátane incident manažmentu, problém manažmentu a release manažmentu, a to po dobu 48 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy, za celkovú zmluvnú cenu vo výške **2 256 000 EUR bez DPH** (mesačný paušál 47 000 EUR bez DPH), t. j. **2 774 880 EUR s DPH** (mesačný paušál 57 810 EUR s DPH), pričom v tejto cene sú zahrnuté všetky náklady a výdavky poskytovateľa spojené s poskytovaním dohodnutých služieb.

Výzva úradu na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy

10. Úrad listom č. 10593-6000/2026/2 „Výzva na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy“ z 2. 7. 2026 (ďalej len „výzva“), doručeným kontrolovanému v rovnaký deň, v súlade s § 173 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní vyzval kontrolovaného na vyjadrenie sa ku skutočnosti, ktorú úrad zistil v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy, a to v termíne do 10 pracovných dní od doručenia tejto výzvy. Zároveň úrad v zmysle § 173 ods. 13 zákona o verejnom obstarávaní kontrolovanému oznámil, že zistená skutočnosť uvedená vo výzve je správnym deliktom podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

v čase spáchania správneho deliktu, pričom pokuta za tento správny delikt bola úradom určená vo výške vo výške 3,5 % zo zmluvnej ceny 2 774 880 EUR s DPH, t. j. vo výške 97 120,80 EUR. Súčasne úrad informoval kontrolovaného, že ak v lehote do 10 pracovných dní od doručenia tejto výzvy, oznámi úradu, že so zistenou skutočnosťou uvedenou vo výzve súhlasí v plnom rozsahu, ako aj s tým, že sa dopustil vyššie identifikovaného správneho deliktu, celková pokuta, ktorá by mu bola inak uložená, sa zníži o 50 %, t. j. v predmetnom prípade sa zníži o 48 560,40 EUR.

11. V predmetnom liste úrad vyzval kontrolovaného, aby sa vyjadril k zistenej skutočnosti, v rámci ktorej úrad mal za to, že kontrolovaný postupoval v rozpore s § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní a v rozpore s § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko nepreukázal existenciu dôvodov pre oprávnené použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa ustanovenia § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, pričom identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní malo vplyv na výsledok verejného obstarávania, keďže v prípade nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero hospodárskych subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky.

Vyjadrenie kontrolovaného ku skutočnosti, ktorú úrad zistil v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy

12. Kontrolovaný 14. 7. 2026 úradu doručil list č. 2400-2026/5161-13248 „Výzva na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy - Žiadosť o predĺženie lehoty“ z rovnakého dňa, v ktorom požiadal úrad o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného v rámci kontroly po uzavretí zmluvy o 10 pracovných dní, t. j. do 30. 7. 2026. Úrad predmetnej žiadosti kontrolovaného vyhovel listom č. 10593-6000/2026/3 zo 17. 7. 2026.

13. Dňa 29. 7. 2026 kontrolovaný úradu doručil list č. 2400-2026/5161 – 13920 „Vyjadrenie kontrolovaného k predbežným zisteniam v preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy – Zmluva č. 2200-2025/7237-8785 – Obhajoba zákonnosti použitia priameho rokovacieho konania podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní“ z rovnakého dňa (ďalej len „vyjadrenie z 29. 7. 2026“), prostredníctvom ktorého doručil úradu komplexné vyjadrenie.

14. Vo vyjadrení z 29. 7. 2026 kontrolovaný okrem iného uvádza, že odmieta interpretačný prístup úradu, podľa ktorého tri kumulatívne podmienky pre uplatnenie priameho rokovacieho konania (PRK) na seba vzájomne nadväzujú tak, že nesplnenie prvej automaticky vylučuje právnu relevanciu posudzovania ostatných. Kontrolovaný má za to, že zo znenia § 81 písm. b) bodu 2 zákona o verejnom obstarávaní nevyplýva žiadne zákonom stanovené záväzné poradie, pričom každá z týchto podmienok má samostatný normatívny obsah a opiera sa o odlišný okruh skutkových okolností, ktoré je úrad povinný preskúmať nezávisle od seba.

Kontrolovaný vo svojom vyjadrení z 29. 7. 2026 predovšetkým argumentuje, že úrad vo svojom právnom posúdení zásadne zamieňa existenciu reálne dostupnej a bezpečnej alternatívy v rozhodnom čase s možnosťou realizácie transformačného a migračného procesu v budúcnosti. Predmetom posudzovanej zmluvy nebolo podľa tvrdení kontrolovaného vybudovanie novej certifikačnej autority (CA) ani realizácia vývojového projektu, ale výlučne

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

podpora prevádzky existujúcej kritickej infraštruktúry SVK eID CA s cieľom udržať nepretržitý chod štátnych služieb. Samotný znalec v odbornom stanovisku jednoznačne potvrdil, že alternatívne riešenie nie je možné implementovať okamžite a bez vzniku neprimeraných technických ťažkostí alebo rizika závažných škôd na funkčnosti služieb e-Governmentu („aspoň nie hneď“). Skutočnosť, že trh ponúka iných kvalifikovaných poskytovateľov, ktorí by po 6 až 12 mesiacoch technických príprav dokázali vybudovať ekvivalentný systém, preto nedokazuje existenciu primeranej a bezprostredne použiteľnej alternatívy v momente uzavretia zmluvy.

V súvislosti s technickou exkluzivitou súčasného dodávateľa a potvrdenia znalcom, kontrolovaný zdôrazňuje, že spoločnosť Disig, a.s. ako autor, implementátor a dlhodobý prevádzkovateľ systému disponuje výlučným prístupom k zdrojovému kódu, prevádzkovej dokumentácii a vyškoleným programátorským kapacitám potrebným na plnenie dohodnutých SLA parametrov. Znalec v odpovedi na prvú otázku výslovne a kategoricky konštatoval, že zmena poskytovateľa služieb bez súčasnej kompletnej výmeny samotnej CA infraštruktúry nie je z technických a certifikačných dôvodov možná, pričom zapojenie tretej strany si v praxi nevie predstaviť. Pre posúdenie exkluzivity podľa § 81 ods. 1 písm. b) bodu 2 ZVO nie je rozhodujúce, či by iný subjekt bol teoreticky schopný takéto riešenie vybudovať, ale či bol schopný prevziať prevádzku existujúcej platformy, čo vykonané dokazovanie vylúčilo.

V súvislosti s deklarovaným dopadom dvoch miliónov aktívnych certifikátov na posúdenie exkluzivity kontrolovaný uvádza, že viac ako 2 000 000 platných certifikátov na eID kartách občanov predstavuje objektívny technický stav, ktorý neumožňuje ich prenos na nového poskytovateľa bez absolútnej a dobrovoľnej súčinnosti spoločnosti Disig, a.s.. Ak by doterajší dodávateľ túto súčinnosť neposkytol, zmena poskytovateľa by vyvolala okamžitú nutnosť plošnej revokácie (zrušenia) všetkých týchto certifikátov. To by si vyžiadalo fyzické znovuvydanie certifikátov na policajných pracoviskách a viedlo k okamžitej paralýze Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS), znefunkčneniu daňových podaní a vzniku nevyčísliteľných spoločenských a finančných škôd. Scenár, ktorý ohrozuje základnú bezpečnosť štátu a kontinuitu verejnej moci, nemožno považovať za primeranú alternatívu k priamemu rokovaciemu konaniu.

V súvislosti s historickým pôvod závislosti a odmietnutia jej umelého vytvorenia kontrolovaný odmieta tvrdenie, že súčasný vendor lock-in je výsledkom ním spôsobeného umelého zúženia parametrov verejného obstarávania. Tento stav podľa názoru kontrolovaného prirodzene vyplynul z technického a legislatívneho vývoja infraštruktúry od pôvodného obstarávania v roku 2010, ktoré prebehlo formou riadnej, otvorenej súťaže, pričom v danom čase bola spoločnosť Disig, a.s. jedinou aktívnou certifikačnou autoritou v Slovenskej republike. Kontrolovaný sa opiera o judikatúru Najvyššieho správneho súdu ČR (sp. zn. 5 Afs 42/2012-64), podľa ktorej nie každé spôsobenie vendor lock-in efektu obstarávateľom je zavinené a zakladá nezákonnosť PRK, najmä ak pri pôvodnom zadaní zložitého diela nebolo možné predvídať rozsah budúceho legislatívneho vývoja a potrebu neskoršieho rozvoja.

Vo väzbe na argument úradu týkajúci sa zraniteľnosti ROCA má kontrolovaný za to, že ide o nesprávne interpretovaný príklad nakoľko úrad podľa názoru kontrolovaného neoprávnene rozširuje závery vyplývajúce z bezpečnostného incidentu ROCA z roku 2017. Táto udalosť podľa kontrolovaného preukázala iba to, že v rámci vtedy existujúceho ekosystému bolo možné hromadne vygenerovať nové, bezpečnejšie certifikáty na eID karty, no nijako nedokazuje, že by v rozhodnom čase uplatnenia PRK mohol správu a podporu celej infraštruktúry prevziať akýkoľvek iný subjekt bez kooperácie súčasného dodávateľa, recertifikácie a s tým spojeného rizika kolapsu služieb.

V časti týkajúcej sa odôvodnenosti doby trvania zmluvy na 48 mesiacov kontrolovaný uvádza, že doba trvania kontraktu v rozsahu 48 mesiacov nie je účelovým predlžovaním

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

závislosti, ale priamo zodpovedá zostávajúcemu životnému cyklu už vydaných certifikátov na kartách občanov, ktorých platnosť je maximálne 4 roky. Toto obdobie predstavuje minimálny technicky a organizačne nevyhnutný časový rámec, počas ktorého je štát povinný zabezpečiť stabilné fungovanie e-Governmentu a zároveň pripraviť a bezpečne zrealizovať komplexnú migračnú a modernizačnú stratégiu pre prechod na otvorenú platformu pro futuro, čo kontrolovaný v súčasnosti aj reálne robí.

Vyjadrenie kontrolovaného z 29. 7. 2026 poukazuje na to, že znalec pri vypracovaní svojho odborného stanoviska nevychádzal z plnohodnotného posúdenia reálneho stavu, keďže nevykonal fyzickú obhliadku prevádzkovaného riešenia, technický audit HSM modulov, analýzu zdrojových kódov softvéru ani kontrolu procesov aplikačnej podpory L2/L3. Jeho závery o možnostiach integrácie a prenosu služieb sú preto do veľkej miery akademické, hypotetické a nemôžu nahradiť komplexné vyhodnotenie reálnych technických a prevádzkových prekážok okamžitej výmeny dodávateľa. Kontrolovaný rovnako tvrdí, že pri aplikácii a výklade ustanovenia § 81 ods. 1 písm. b) bodu 2 zákona o verejnom obstarávaní nemožno postupovať izolovane od základných princípov verejného obstarávania a povinností verejného obstarávateľa, akými sú proporcionalita, hospodárnosť, efektívnosť a ochrana verejného záujmu. Keďže predmetné riešenie tvorí súčasť kritickej informačnej infraštruktúry štátu, prvoradou povinnosťou kontrolovaného bolo zabrániť vzniku bezpečnostných rizík a kolapsu elektronického výkonu verejnej moci. Zákon o verejnom obstarávaní podľa kontrolovaného nesleduje cieľ otvárania trhu za každú cenu a okamžitá, nepripravená zmena dodávateľa by bola v priamom rozpore s princípom hospodárneho nakladania s verejnými prostriedkami kvôli masívnym dodatočným nákladom na migráciu a integrácie.

Záverom svojho vyjadrenia kontrolovaný uvádza, že navrhuje vykonať **doplnenie dokazovania spočívajúce v tom,** aby úrad pred vydaním konečného rozhodnutia doplnil dokazovanie o odborné stanovisko Národného bezpečnostného úradu (NBÚ) k možnostiam a podmienkam zmeny poskytovateľa kvalifikovanej dôveryhodnej služby ACA2 a procesom recertifikácie, stanovisko spoločnosti Disig, a.s. k rozsahu a možnostiam ich súčinnosti pri overovaní a zneplatňovaní existujúcich certifikátov, stanovisko Ministerstva vnútra SR k historickému vývoju architektúry eID a delimitácii jednotlivých častí systému na NASES, technickú analýzu konkrétnych dopadov výpadkov OCSP a CRL overovania na celkovú funkčnosť ÚPVS a služieb verejnej správy a nezávislé technické posúdenie, či by akýkoľvek iný subjekt na trhu dokázal poskytovať predmet zmluvy bez výmeny infraštruktúry a bez súčinnosti doterajšieho dodávateľa.

Právny rámec

15. Podľa **§ 10 ods. 1** zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní pri zadávaní zákaziek, koncesií a pri súťaži návrhov postupovať podľa tohto zákona.

16. Podľa **§ 81 písm. b) bod 2** zákona o verejnom obstarávaní priame rokovacie konanie môže verejný obstarávateľ použiť len vtedy, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok: tovar, stavebné práce alebo služby môže poskytnúť len určitý hospodársky subjekt, ak z technických dôvodov neexistuje hospodárska súťaž a za predpokladu, že neexistuje ani žiadna primeraná alternatíva alebo náhrada a chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania.

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

Právne posúdenie úradom

17. Účelom preskúmania úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy bolo riadne posúdenie objektívneho stavu veci z kontrolovaným doručenej a sprístupnenej dokumentácie a jeho súladu so zákonom o verejnom obstarávaní.
Zistená skutočnosť č. 1:

18. Kontrolovaný, ako v bode 9. tohto rozhodnutia úrad uvádza, 9. 7. 2025 uzavrel zmluvu so spoločnosťou Disig, a.s., ktorá predstavuje výsledok verejného obstarávania s názvom „Zabezpečenie prevádzky eID“, zadávaného postupom priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. Predmetom príslušnej zmluvy je zabezpečenie podpory prevádzky certifikačných autorít SVK eID ACA, SVK eID ACA2, SVK eID PCA a SVK eID SCA v prospech kontrolovaného, pričom rozsah dohodnutého plnenia zahŕňa najmä vyhotovovanie a overovanie kvalifikovaných certifikátov pre elektronický podpis, autentifikačných certifikátov a certifikátov určených na šifrovanie, ako aj zrušenie platných certifikátov. Súčasťou predmetu zmluvy je ďalej L2/L3 aplikačná podpora, do ktorej spadá incident manažment, problém manažment a release manažment. Zmluva bola dojednaná na dobu 48 mesiacov plynúcu odo dňa nadobudnutia jej účinnosti. Za poskytovanie takto vymedzených služieb bola dohodnutá celková zmluvná cena vo výške 2 256 000 EUR bez DPH, čo pri mesačnom paušáli 47 000 EUR bez DPH predstavuje sumu 2 774 880 EUR s DPH (mesačný paušál 57 810 EUR s DPH).

19. Úrad listom č. 11494-6000/2025/1 „Žiadosť o poskytnutie informácií“ z 26. 9. 2025 požiadal podľa § 63 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní kontrolovaného o poskytnutie všetkých relevantných informácií týkajúcich sa vyššie identifikovaného postupu zadávania zákazky na ozrejmenie skutkového stavu veci.

20. Kontrolovaný doručil úradu 17. 10. 2025 list č. 2400-2025/7232-13862 „Žiadosť o poskytnutie informácií – odpoveď“ zo 16. 10. 2025, v ktorom poskytol úradu podrobné informácie k vyššie uvedenému postupu zadávania zákazky. Kontrolovaný v tomto vyjadrení a v predloženej dokumentácii „Odôvodnenie_eID 2025“ argumentuje, že použitie priameho rokovacieho konania pri uzavretí zmluvy č. 2200-2025/7237-8785 so spoločnosťou Disig, a.s. bolo opodstatnené a v súlade s § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. Splnenie zákonných podmienok odôvodňuje predovšetkým technickou jedinečnosťou, keďže predmet zákazky môže z objektívnych technických dôvodov realizovať výlučne tento dodávateľ. Doterajšie služby, nastavené SLA procesy a infraštruktúra certifikačnej autority totiž nie sú podľa názoru kontrolovaného technicky, ekonomicky ani právne oddeliteľné od aktuálneho poskytovateľa bez ohrozenia kontinuity celého systému. Ďalšie bezproblémové poskytovanie týchto služieb si podľa kontrolovaného navyše vyžaduje hĺbkovú znalosť použitých technológií a ich špecifických implementácií na mieru upraveného prostredia, ktorou disponuje výlučne súčasný dodávateľ. Neoddeliteľnosť aktuálneho riešenia je podľa tvrdenia kontrolovaného umocnená faktom, že v systéme momentálne figuruje viac ako 2 000 000 platných certifikátov, ktoré nie je možné dokumentačne preniesť na iného poskytovateľa. Ich prípadné plošné zrušenie a znovuvydanie by nielenže spôsobilo neprimerané dodatočné náklady a riziko vrátenia prostriedkov z európskych fondov (EŠIF), ale predovšetkým by viedlo k rozsiahlemu výpadku identifikácie osôb a znefunkčneniu Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS). Takýto scenár by podľa kontrolovaného ochromil nadväzujúce elektronické služby naprieč celou verejnou správou, vrátane dôležitých úkonov ako sú daňové podania, čím by došlo k priamemu ohrozeniu verejného záujmu a k vzniku závažných škôd pre štát a občanov.

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

Kontrolovaný zároveň má za to, že absencia hospodárskej súťaže nie je výsledkom jej umelého zúženia v rámci aktuálnych parametrov obstarávania. Tento stav objektívne vyplynul z povahy a plnenia pôvodnej zmluvy z 30. 3. 2010, ktorá vzišla z riadnej verejnej súťaže, pričom vybraný dodávateľ bol už v čase realizácie projektu eID jediným aktívnym poskytovateľom akreditovaných certifikačných služieb v Slovenskej republike. Na základe týchto vzájomne prepojených technických a historických skutočností kontrolovaný dospel k záveru, že pre zabezpečenie kontinuity projektu neexistuje žiadna primeraná alternatíva alebo náhrada, čím považuje podmienky pre uplatnenie priameho rokovacieho konania za preukázateľne naplnené.

21. Za účelom náležitého objasnenia skutkového stavu veci a zabezpečenia objektívnych podkladov pre ďalší postup **úrad považoval za nevyhnutné odborne posúdiť technickú jedinečnosť dodávateľa, (ne)existenciu primeranej alternatívy alebo náhrady, ako aj otázku možného umelého zúženia parametrov verejného obstarávania**. V tomto kontexte bolo kľúčové preveriť splnenie podmienok na použitie priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. Z tohto dôvodu úrad listom č. 11494-6000/2025/3 zo 6. 2. 2026 **požiadal o vypracovanie komplexného odborného stanoviska znalca** XX, zapísaného v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v odbore Elektrotechnika, odvetvie Bezpečnosť a ochrana informačných systémov a Počítačové programy (software) (ďalej len „znalec“). Úradu bol dňa 19. 4. 2026 doručený návrh odborného stanoviska č. 01/2026, ktorý poskytuje ucelený objektívny podklad pre ďalší postup úradu v danej veci, pričom s ohľadom na obsah daného odborného stanoviska úrad považoval za dôvodné pristúpiť k výkonu kontroly postupu verejného obstarávateľa pri uzavretí vyššie identifikovanej zmluvy, a to pod sp. č. 10593-6000/2026.

22. Úrad uvádza, že postup priameho rokovacieho konania v zmysle § 81 zákona o verejnom obstarávaní predstavuje jeden z postupov vo verejnom obstarávaní, pričom možnosť použitia tohto postupu pri zadávaní nadlimitnej zákazky verejným obstarávateľom je viazaná na splnenie aspoň jednej z podmienok pre zadávanie priameho rokovacieho konania uvedených v danom ustanovení zákona o verejnom obstarávaní. Verejný obstarávateľ by mal priame rokovacie konanie **využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch, keďže použitím tohto postupu dochádza k obmedzeniu hospodárskej súťaže**. Verejný obstarávateľ je zároveň **povinný riadne a dôkladne odôvodniť zadávanie zákazky takýmto postupom, a teda je povinný preukázať splnenie podmienok uvedených v § 81 zákona o verejnom obstarávaní**, ktoré sú podľa jeho názoru podmienkami odôvodňujúcimi použitie postupu priameho rokovacieho konania pri zadávaní zákazky. **Uvedená podmienka je podmienkou kumulatívnou**. Pre zákonné použitie priameho rokovacieho konania je teda nevyhnutné, aby boli súčasne splnené všetky tri čiastkové podmienky: (1) technická exkluzivita jedného hospodárskeho subjektu, (2) neexistencia primeranej alternatívy alebo náhrady, a (3) chýbajúca hospodárska súťaž nesmie byť výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že **nenaplnenie čo i len jedného znaku z vyššie uvedených, má za následok nemožnosť aplikácie priameho rokovacieho konania** v zmysle § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní. Úrad poukazuje na fakt, že nielen, že všetky tri vyššie uvedené podmienky v zmysle § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní musia byť splnené súčasne, o čom niet žiadnych pochýb, ale tieto tri podmienky na seba aj vzájomne nadväzujú. To znamená, že pozitívne posúdenie prvej podmienky podmieňuje posudzovanie druhej a pozitívne posúdenie druhej podmienky zasa podmieňuje posudzovanie tretej. Inými slovami, **ak nie je splnená prvá podmienka, nemá žiadny význam skúmať splnenie druhej alebo tretej podmienky, nakoľko tieto z nej príčinne vyplývajú. Úrad pri posudzovaní veci pristúpil k overeniu splnenia týchto podmienok v poradí,**

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

v akom sú v príslušnom ustanovení uvedené, keďže z vecného hľadiska je hospodárnejšie a logickejšie najprv overiť existenciu technických dôvodov vylučujúcich hospodársku súťaž, pretože jej absencia bez ďalšieho zbavuje významu skúmanie existencie primeranej alternatívy a napokon aj otázky umelého zúženia súťažných parametrov, ktoré sa od predchádzajúcich dvoch podmienok skutkovo aj logicky odvíjajú. Kontrolovaný vo vyjadrení namieta, že takéto sekvenčné a kauzálne posudzovanie podmienok nemá oporu v zákone o verejnom obstarávaní, a tvrdí, že medzi jednotlivými podmienkami neexistuje vzájomná podmienenosť.

23. **Úrad túto námietku odmieta ako právne bezpredmetnú a irelevantnú pre výsledok konania. Kumulatívna povaha ustanovenia § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní predovšetkým znamená, že každá z troch podmienok musí byť preukázaná samostatne a bez výnimky; ak čo i len jedna z nich nie je splnená, je použitie priameho rokovacieho konania nezákonné bez ohľadu na to, ako by bolo posúdené splnenie zvyšných podmienok. Postup, pri ktorom úrad najprv skúma existenciu technických dôvodov, následne existenciu alternatívy a napokon otázku umelého zúženia súťaže, je preto len metodickou pomôckou uľahčujúcou prehľadné a hospodárne vedenie dokazovania, nie záväzným výkladovým pravidlom, ktorého platnosť alebo neplatnosť by mala vplyv na zákonnosť záveru o porušení zákona. Právny záver úradu o nezákonnosti použitého postupu totiž nestojí na tvrdenej procesnej podmienenosti jednotlivých krokov skúmania, ale na skutočnosti, že na základe vykonaného dokazovania kontrolovaný nepreukázal splnenie ani jednej z troch zákonom vyžadovaných podmienok, ani existenciu technických dôvodov vylučujúcich hospodársku súťaž (podmienka č. 1), ani neexistenciu primeranej alternatívy alebo náhrady (podmienka č. 2), ani skutočnosť, že chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania (podmienka č. 3), pričom aj samostatné nenaplnenie ktorejkoľvek z nich, nezávisle od poradia jej posúdenia, postačuje na záver o porušení § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní.**

24. V súvislosti s kontrolovaným uplatneným postupom zadávania vyššie uvedenej zákazky úrad uvádza, že postup zadávania zákazky priameho rokovacieho podľa § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní predstavuje výnimku z uplatňovania súťažných postupov zadávania zákaziek. V tejto súvislosti poukazuje úrad na to, že v prípade, ak verejný obstarávateľ má v úmysle uzatvoriť zmluvu uplatnením postupu priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, **je povinnosťou verejného obstarávateľa nespochybniteľným spôsobom preukázať a náležite zdokumentovať opodstatnenosť použitia tohto postupu pri zadávaní zákazky. Dôkazné bremeno odôvodnenia verejného obstarávania postupom priameho rokovacieho konania je na verejnom obstarávateľovi (kontrolovanom). Verejný obstarávateľ by mal postup zadávania zákazky priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch, keďže použitím tohto postupu dochádza k obmedzeniu hospodárskej súťaže**. Verejný obstarávateľ je zároveň povinný riadne a dôkladne odôvodniť zadávanie zákazky takýmto postupom, a teda je povinný preukázať splnenie podmienky alebo podmienok uvedených v § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, ktorá je podľa jeho názoru podmienkou odôvodňujúcou alebo odôvodňujúcimi použitie postupu priameho rokovacieho konania pri zadávaní zákazky. V zmysle konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozsudky vo veci C-57/94, C-385/02, C-20/01, C-394/02) **je potrebné interpretovať ustanovenia upravujúce podmienky pre použitie priameho rokovacieho konania reštriktívne, tzn. zužujúco.** Obstarávateľ nie je oprávnený zákonom

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

uzavretý výpočet podmienok na použitie priameho rokovacieho konania žiadnym spôsobom rozširovať.

25. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že v prípade, ak sa verejný obstarávateľ/obstarávateľ rozhodne určitú zákazku zadať dodávateľovi nesúťažným postupom zadávania zákazky, riziko porušenia princípu nediskriminácie je pomerne vysoké, preto pri použití priameho rokovacieho konania dôvod, ktorý obstarávateľa oprávňuje na tento postup nesmie zakladať rozpor so základnými zásadami Európskej únie, a teda ani so zásadou zákazu diskriminácie. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ taktiež vyplýva, že splnenie podmienky/podmienok pre použitie priameho rokovacieho konania musí byť predloženými dôkazmi náležite preukázané (rozsudok vo veci C-20/01 a C-28/01). Úrad dodáva, že postupom priameho rokovacieho konania dochádza v porovnaní s ostatnými postupmi zadávania zákaziek nielen k zvýšeniu rizika diskriminácie záujemcov, ale aj k obmedzeniu hospodárskej súťaže, keďže obstarávateľ sám rozhoduje, ktorý subjekt/subjekty vyzve na rokovanie, ktoré bude viesť k uzavretiu zmluvy. Z uvedených dôvodov je preto potrebné, aby kontrolovaný náležite preukázal existenciu dôvodov na použitie postupu priameho rokovacieho konania v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

26. Z bodu 50 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. 2. 2014 vyplýva, cit.: „Vzhľadom na škodlivý vplyv na hospodársku súťaž by sa rokovacie konanie bez predchádzajúceho zverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania malo využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch. Táto výnimka by sa mala obmedziť na prípady, keď uverejnenie nie je možné z dôvodov mimoriadnej naliehavosti v dôsledku udalostí, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať a za ktoré ani nenesie zodpovednosť, alebo keď je od začiatku jasné, že toto uverejnenie by nepodnietilo väčšiu hospodársku súťaž alebo neprinieslo lepšie výsledky obstarávania, v neposlednom rade preto, že z objektívneho hľadiska existuje len jeden hospodársky subjekt, ktorý môže túto zákazku realizovať. To je prípad umeleckých diel, keď osoba umelca štandardne určuje jedinečný charakter a hodnotu samotného umeleckého predmetu. Výlučnosť môže vyplývať aj z iných dôvodov, ale využitie rokovacieho konania bez zverejnenia, **keď situáciu výlučnosti nevytvoril samotný verejný obstarávateľ so zreteľom na budúci postup obstarávania, môžu odôvodniť len situácie objektívnej výlučnosti.**

27. Verejní obstarávatelia, ktorí vychádzajú z tejto výlučnosti, by mali uviesť dôvody, prečo neexistujú žiadne primerané alternatívy alebo náhradné riešenia, ako napríklad využitie alternatívnych distribučných kanálov, a to aj mimo členského štátu verejného obstarávateľa, alebo zváženie funkčne porovnateľných stavebných prác, tovaru alebo služieb. Ak situácia výlučnosti vyplýva z technických dôvodov, tieto by sa mali v jednotlivých prípadoch prísne vymedziť a odôvodniť. Tieto dôvody by mohli zahŕňať napríklad prípad, keď pre iný hospodársky subjekt je takmer technicky nemožné dosiahnuť požadované ciele alebo keď existuje potreba používať osobitné know-how, nástroje alebo prostriedky, ktoré má k dispozícii len jeden hospodársky subjekt. Technické dôvody môžu takisto vyplývať z osobitných požiadaviek na interoperabilitu, ktoré sa musia splniť, aby sa zabezpečilo fungovanie stavebných prác, tovaru alebo služieb, ktoré sa majú obstarať. Napokon, postup obstarávania nie je užitočný, ak sa tovar kupuje priamo na komoditnom trhu vrátane obchodných platforiem pre komodity, ako sú burzy poľnohospodárskych výrobkov, surovín a energie, v prípade ktorých je prirodzenou zárukou trhových cien regulovaná mnohostranná obchodná štruktúra, nad ktorou sa vykonáva dohľad.“

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

28. Dôvody pre použitie vybraného postupu priameho rokovacieho konania podľa zákona o verejnom obstarávaní kontrolovaný uviedol v dokumente „Odôvodnenie_eID 2025“ zo 16. 10. 2025, medzi ktoré patrí najmä skutočnosti, že v záujme zabezpečenia kontinuálneho poskytovania kvalifikovaných dôveryhodných služieb pre projekt elektronickej identifikačnej karty (eID) bolo nevyhnutné uzatvoriť predmetnú zmluvu výlučne s dodávateľom Disig, a.s., keďže tento subjekt bol pôvodným implementátorom a prevádzkovateľom infraštruktúry certifikačných autorít SVK eID CA od roku 2010, pričom celý systém bol vybudovaný napojením na služby tohto externého poskytovateľa akreditovaných certifikačných služieb, ktorý bol v čase realizácie projektu jediným aktívnym poskytovateľom takýchto služieb v Slovenskej republike; kontrolovaný ďalej uviedol, že v súčasnosti existuje viac ako 2 000 000 vydaných platných certifikátov, ktoré nie je možné dokumentačne preniesť na nového poskytovateľa a ich zrušenie by si vyžiadalo opätovné vydanie všetkých certifikátov, čo by viedlo k znefunkčneniu portálu verejnej správy a s ním súvisiacich elektronických služieb naprieč celou verejnou správou vrátane výpadku identifikácie osôb, znefunkčnenia služieb daňových podaní a rizika vrátenia prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov; z vyššie uvedeného odôvodnenia zároveň vyplýva, že kontrolovaný v záverečnej časti daného dokumentu konštatoval, že nevyhnutným predpokladom pre zabezpečenie ďalšieho bezproblémového poskytovania certifikačných a identifikačných služieb je hĺbková znalosť všetkých použitých technológií a ich špecifických implementácií v rámci systémov zabezpečujúcich predmetné služby ako celku, pričom touto znalosťou disponuje výlučne dodávateľ Disig, a.s.; na základe toho kontrolovaný dospel k záveru, že z technických dôvodov môže predmet zákazky poskytnúť iba tento jediný hospodársky subjekt, neexistuje žiadna primeraná alternatíva alebo náhrada a chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania, čím podľa jeho názoru boli naplnené zákonné podmienky na použitie priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní.

29. Posúdenie splnenia podmienok podľa § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní:

30. **K technickým dôvodom, pre ktoré neexistuje hospodárska súťaž** úrad uvádza, že ak situácia výlučnosti vyplýva z technických dôvodov, **tieto dôvody by sa mali v jednotlivých prípadoch prísne vymedziť a odôvodniť**. V predmetnom prípade však kontrolovaný podľa úradu nepreukázal dostatočne, že predmet zákazky nevie poskytnúť z technických dôvodov žiadny iný hospodársky subjekt. **Žiadna zo skutočností, ktorú uvádza kontrolovaný neznamená, že žiadny iný subjekt nedisponuje, resp. nemôže disponovať technickými prostriedkami, know-how, tímom odborníkov so špecifickými znalosťami, skúsenosťami, odborníkmi s technickými prostriedkami potrebnými na poskytnutie služieb tvoriacich predmet zákazky**. **Existenciu technických dôvodov, pre ktoré neexistuje hospodárska súťaž kontrolovaný odôvodňuje predovšetkým** technickou jedinečnosťou súčasného dodávateľa, ktorá podľa názoru kontrolovaného vyplýva z faktu, že systémy certifikačných autorít (CA) sú vysoko špecifické riešenia vytvorené „na mieru“, ktoré integrujú viaceré autonómne systémy s unikátnymi technologickými implementáciami. V súčasnosti je podľa tvrdenia kontrolovaného v obehu **viac ako 2 000 000 platných certifikátov**, ktoré technicky a dokumentačne **nie je možné preniesť na nového poskytovateľa**. Služby sú navyše pevne naviazané na nastavené SLA procesy a technickú infraštruktúru, ktoré nie sú technicky, ekonomicky ani právne oddeliteľné bez toho, aby to verejnému obstarávateľovi nespôsobilo neprimerané ťažkosti a riziko závažných, nezvratných škôd. Bezpečná prevádzka a ďalšie vydávanie identít si vyžadujú znalosť týchto špecifických implementácií na pokročilej úrovni, ktorou disponuje iba pôvodný dodávateľ.

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

31. K vyššie uvedeným argumentom kontrolovaného má úrad za to, že znalec v odbornom stanovisku č. 01/2026 dospel k záveru, že **technická jedinečnosť súčasného dodávateľa nie je objektívnou vlastnosťou riešenia, ale dôsledkom kritických pochybení kontrolovaného**. Zásadným faktom podľa znalca je, že v metadátach vydávaných certifikátov sú URL adresy pre overovanie platnosti (OCSP a CRL) nastavené na doménu súkromnej spoločnosti - poskytovateľ (disig.sk), hoci technicky podľa názoru znalca neexistuje dôvod, prečo by nemohli smerovať na doménu štátu. Táto skutočnosť vytvára **umelú technickú závislosť (vendor lock-in)**, ktorú je možné odstrániť zmenou DNS záznamov alebo úpravou metadát v budúcich certifikátoch. Znalec navyše konštatuje, že vydávanie nových certifikátov je technicky možné na akejkoľvek inej certifikovanej platforme, vrátane Národnej certifikačnej autority (SNCA), ktorú prevádzkuje priamo kontrolovaný. Právne teda nie je podľa úradu naplnená podmienka technickej jedinečnosti, nakoľko absencia dokumentácie integračných rozhraní je „technickým dlhom“ kontrolovaného, nie objektívnou technickou nemožnosťou plnenia iným subjektom.

32. Úrad v súvislosti s technickými dôvodmi ďalej poukazuje na skutočnosť, že Európska komisia v liste zn. Ares(2017)3469040 zo dňa 10. 7. 2017 adresovanom Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu **vysvetľuje podmienky na použitie priameho rokovacieho konania na údržbu a rozvoj na mieru vyrobených informačných systémov z technických dôvodov** (časť predmetu zákazky v tejto časti) nasledovne, cit.: „Po prvé, musí byť preukázané, že na trhu nepôsobí žiadny iný hospodársky subjekt schopný dodať predmet zákazky. V prípade na mieru vyrobeného softvéru sa zdá byť takýto dôkaz problematický, pokiaľ nie je založený na práve duševného vlastníctva. Navyše, smernica precizuje absenciu súťaže z technických dôvodov tromi ďalšími atribútmi:
- Absencia súťaže, t. j. výlučnosť, nesmie byť vytvorená obstarávateľom (napr. nevyváženým rozdelením autorských práv vo vzťahu k predchádzajúcej zmluve/IT systému) (Recitál 50);
- Neexistuje žiadna primeraná alternatíva alebo náhrada [Článok 32 (2)(b) posledný odsek];
- Absencia súťaže nie je výsledkom umelého zúženia parametrov obstarávania [Článok 32(2)(b) posledný paragraf].“

33. Európska komisia ďalej uvádza, že otázka existencie alebo neexistencie primeranej alternatívy alebo náhrady prichádza do úvahy „až po preukázaní, že absentuje hospodárska súťaž z technických dôvodov, čo nie je spôsobené predchádzajúcim konaním obstarávateľa ani umelým zúžením súčasných parametrov obstarávania. Iba v prípade, že sú tieto čiastkové otázky bezpečne zodpovedané – absencia súťaže z technických dôvodov nebola vytvorená obstarávateľom a nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania – by mal obstarávateľ pristúpiť k posudzovaniu existencie primeranej alternatívy alebo náhrady.“ Z uvedeného vyplýva, že aj podľa názoru Európskej komisie je teda vo vzťahu **k informačným systémom problematické preukázať existenciu technických dôvodov, pre ktoré neexistuje na trhu žiadny iný možný dodávateľ**.

34. Úrad na tomto mieste uvádza, že nerozporuje náročnosť, rozsiahlosť a špecifickosť technického riešenia systémov, ku ktorým sa poskytujú príslušné služby, ktoré sú predmetom zákazky, avšak náročnosť tohto systému a jeho subsystémov sa nebude významne líšiť od náročnosti podobne robustných informačných systémov. Niektoré môžu byť menej zložité, iné zas omnoho komplikovanejšie, ale tak či onak, ich náročnosť nie je výnimočná. Úrad nespochybňuje ani unikátnosť použitého technického riešenia. Aj tu je však potrebné skonštatovať, že každý na mieru vyrobený softvér je unikátny čo do svojho technického

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

riešenia. Pokiaľ však má byť unikátnosť vlastnosťou všetkých na mieru vyrobených informačných systémov, tak už nepôjde o vlastnosť „unikátnu“, ale úplne bežnú a prirodzenú.

35. Účelom argumentácie uvedenej v predošlom odseku pritom nie je znižovať hodnotu technického riešenia systému, ktorého sa predmet zákazky týka, ale poukázať na fakt, že každý na mieru vyrobený informačný systém je náročný a unikátny svojím vlastným spôsobom. Inými slovami, úrad nespochybňuje technickú náročnosť a unikátnosť predmetného softvéru a nespochybňuje ani dôležitosť potreby zabezpečiť pri údržbe a servisnej podpore produktov ich kompatibilitu a interoperabilitu. Úrad poukazuje len na to, že tieto vlastnosti a potreby sú spoločné ak nie každému, tak veľmi vysokému počtu na mieru vyrobených informačných systémov.

36. Ak by teda technická komplikovanosť a unikátnosť predmetného systému odôvodňovali použitie priameho rokovacieho konania v tomto prípade, odôvodňovalo by to zároveň použitie priameho rokovacieho konania pri veľkom počte iných informačných systémov. A tie by z časového hľadiska mohli byť priamym rokovacím konaním udržiavané a inovované prakticky donekonečna, keďže ich zložitosť a unikátnosť sa len tak nevytratia.

37. V súvislosti s argumentáciou kontrolovaného týkajúcej sa technickej exkluzivity dodávateľa Disig, a. s. kontrolovaný svoju argumentáciu opiera o záver znalca uvedenom v Odbornom stanovisku č. 01/2026 k odpovedi na otázku č. 1, kde je uvedené že „nie je technicky možné, aby služby prevádzky a aplikačnej podpory existujúcej infraštruktúry SVK eID CA realizoval iný subjekt ako Disig, a. s. bez výmeny samotnej infraštruktúry CA“ a že kvalifikovaná dôveryhodná služba ACA2 je viazaná na spoločnosť Disig, a. s.. Kontrolovaný tvrdí, že úrad nesprávne redukuje otázku technickej jedinečnosti na samotnú existenciu iných CA platforiem alebo kvalifikovaných poskytovateľov, hoci predmetom skúmania má byť schopnosť iného subjektu „okamžite“ prevziať podporu konkrétnej existujúcej infraštruktúry bez jej výmeny, bez výpadku služieb a bez rizika zásahov do ekosystému založeného na viac ako 2 000 000 certifikátoch. **V danej súvislosti má úrad za to, že hoci znalec potvrdil, že „zmena poskytovateľa služieb prevádzky a aplikačnej podpory existujúcej infraštruktúry SVK eID CA bez výmeny samotnej CA v zásade nie je možná“, toto tvrdenie nemožno izolovane interpretovať ako dôkaz objektívnej technickej exkluzivity v zmysle § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. Z odborného stanoviska totiž zároveň vyplýva, že certifikačné autority ako kvalifikovaní poskytovatelia dôveryhodných služieb sú v prostredí eIDAS štandardizované, navzájom zastupiteľné a že vydávanie nových certifikátov (vrátane ACA2) je technicky možné na inej CA, vrátane SNCA prevádzkovanej priamo NASES. Znalec tiež poukazuje na to, že existujúce služby zneplatňovania a overovania certifikátov možno pri riadnom nastavení metadát postaviť na novej CA, ak bude zabezpečená koordinácia a súčinnosť súčasného poskytovateľa. Technická jedinečnosť Disig, a. s. tak nevyplýva zo samotnej povahy certifikačných služieb, ale z konkrétnych nastavení, ktoré zvolil NASES, najmä z rozhodnutia smerovať OCSP/CRL URL v metadátach certifikátov na doménu disig.sk a z absencie dokumentovaných integračných rozhraní**.

38. **Pre splnenie prvej podmienky nestačí preukázať, že iný subjekt dnes nemôže bezprostredne „nastúpiť na miesto“ existujúceho dodávateľa v konkrétnom prostredí, ak je tento stav dôsledkom dlhodobo zanedbaných povinností kontrolovaného (technický dlh, nevyriešené licencie, neexistencia exit stratégie). Z judikatúry Súdneho dvora EÚ aj listu Európskej komisie z 10. 7. 2017 vyplýva, že výnimky založené na technických**

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

dôvodoch sú prípustné len tam, kde ide o objektívnu výlučnosť, ktorú verejný obstarávateľ svojím konaním nevytvoril. Odborné stanovisko naopak výslovne označuje použitie domény disig.sk v metadátach certifikátov za „absolútne nepochopiteľné“ a situáciu vendor lock-u za výsledok chýb na strane kontrolovaného.

39. Úrad konštatuje, že kontrolovaný svoje tvrdenia o existencii technických dôvodov vylučujúcich hospodársku súťaž **nepodložil relevantnými a dostatočnými dokladmi**, a preto neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie, že predmet zákazky mohol z technických dôvodov poskytnúť výlučne jeden hospodársky subjekt. S prihliadnutím aj na závery odborného stanoviska č. 01/2026 preto úrad dospel k záveru, **že kontrolovaný dostatočne nepreukázal existenciu takých technických dôvodov, ktoré by v danom prípade objektívne vylučovali hospodársku súťaž a potvrdzovali, že žiadny iný hospodársky subjekt s výnimkou samotného poskytovateľa Disig, a.s. nebol spôsobilý poskytnúť služby tvoriace predmet zákazky**.

40. **V nadväznosti na zákonnú požiadavku týkajúcu sa neexistencie žiadnej primeranej alternatívy alebo náhrady**, ktorá musí byť obligatórne splnená na to, aby kontrolovaný mohol uplatniť postup priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní úrad poukazuje na znenie obsahu odborného stanoviska znalca k otázke č. 3 cit.:„**Existuje na trhu technicky realizovateľná a primeraná alternatíva alebo náhrada k súčasnému riešeniu, ktorú by bolo možné implementovať bez vzniku neprimeraných technických ťažkostí alebo rizika závažných škôd na funkčnosti služieb eGovernmentu (najmä ÚPVS)? Ak áno, aký by bol odhadovaný časový a technický rámec takejto migrácie?**“, z ktorého vyplývajú skutočnosti, ktoré majú podľa úradu zásadný dopad na posúdenie **druhej z vyššie uvedených podmienok, teda podmienky neexistencia primeranej alternatívy alebo náhrady**, ktorú kontrolovaný odôvodňuje tým, že akákoľvek alternatíva by viedla k **znefunkčneniu Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS)** a celej infraštruktúry eID. Jedinou teoretickou alternatívou by podľa tvrdenia kontrolovaného bolo zrušenie všetkých 2 miliónov existujúcich certifikátov a ich opätovné vydávanie, čo by však znamenalo neúnosné náklady a znefunkčnenie elektronickej komunikácie občanov a podnikateľov so štátom. Takýto výpadok by podľa kontrolovaného priamo ohrozil bežný chod štátu, napríklad v oblasti daňových podaní, a zároveň by mohol porušiť podmienky trvalej udržateľnosti projektov financovaných z eurofondov (EŠIF), čo by pre štát znamenalo riziko vrátenia finančných prostriedkov v plnej výške. Táto argumentácia kontrolovaného je podľa úradu v priamom rozpore s faktickými zisteniami znalca uvedenými v príslušnom odbornom stanovisku, ktorý o. i. poukazuje aj na historický precedens – **zraniteľnosť ROCA v roku 2017**. Vtedy došlo k hromadnému zrušeniu a opätovnému vydaniu certifikátov na existujúce karty bez nutnosti ich fyzickej výmeny, čo dokazuje, že **zmena CA je v praxi realizovateľná bez prerušenia kontinuity služieb**. Na trhu existuje viacero kvalifikovaných poskytovateľov dôveryhodných služieb, ktorých riešenia sú podľa nariadenia eIDAS štandardizované a vzájomne zastupiteľné. Znalec zároveň zdôrazňuje, že ak by kontrolovaný vyriešil chybu v metadátach certifikátov a zdokumentoval architektúru, migrácia by bola možná štandardným postupom bez ohrozenia verejného záujmu. Tvrdenie kontrolovaného o „neexistencii náhrady“ je teda podľa úradu právne neudržateľné, nakoľko kontrolovaný ignoruje existujúce trhové alternatívy a vlastnú infraštruktúru SNCA.

41. Znalec v odbornom stanovisku č. 01/2026 teda dospel k záveru, že služby vyhotovovania certifikátov je technicky a právne možné nahradiť a prevádzkovať prostredníctvom inej certifikačnej autority bez toho, aby bola dotknutá kontinuita poskytovaných služieb štátu.

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

Kvalifikovaná dôveryhodná služba (ako ACA2) a štandardné služby (PCA a SCA) nie sú vo svojej podstate technicky neprenosné, ale plne zameniteľné s inými poskytovateľmi v zmysle európskych eIDAS štandardov. Hoci v prípade existujúcej infraštruktúry CA by bola zmena náročná (aj kvôli certifikáciám viazaným na Disig), z pohľadu zabezpečenia funkčnosti eID existujú na trhu alternatívy, ktoré mohli byť predmetom štandardnej hospodárskej súťaže, a to aj vrátane vlastnej CA, ktorú priamo prevádzkuje kontrolovaný (SNCA). Rovnako znalec uvádza, že pre začlenenie tejto platformy do existujúcej infraštruktúry je podľa jeho názoru technická cesta pomerne jasná, vrátane vyriešenia overovania platnosti existujúcich certifikátov.

42. Rovnako ako existenciu technických dôvodov, pre ktoré neexistuje v danom prípade hospodárska súťaž, tak aj neexistenciu primeranej alternatívy alebo náhrady vo vzťahu k plneniu, teda vo vzťahu k predmetu zákazky, ktoré majú byť kontrolovanému poskytnuté, musí jednoznačne preukázať sám kontrolovaný. Podmienka neexistencie žiadnej primeranej alternatívy alebo náhrady nebola podľa názoru úradu kontrolovaným dostatočne preukázaná, keďže úradu neboli predložené dôkazy, z ktorých by jednoznačne vyplývalo, že žiadna alternatíva alebo náhrada požadovaného plnenia neexistuje. Ďalej je možné poznamenať, že **nedostatok alternatívnych riešení musí byť nestranný, resp. objektívny. Na preukázanie neexistencie primeranej alternatívy alebo náhrady nepostačujú iba závery o tom, že spoločnosť Disig, a.s. je jediným hospodárskym subjektom v súčasnosti poskytujúcim služby tvoriace predmet zákazky. Daná podmienka pre použitie priameho rokovacieho konania nemôže vychádzať zo situácie, keď kontrolovaný nepozná alternatívne riešenie, ale vždy zo situácie, keď alternatívne riešenie objektívne neexistuje, čo by mal kontrolovaný preukázať**. Kontrolovaný je povinný predložiť dôkazy, ktoré jednoznačne preukazujú, že na relevantnom trhu neexistuje hospodársky subjekt, ktorý je spôsobilý a schopný poskytnúť službu, ktorá by zabezpečovala primeranú alternatívu ku kontrolovaným požadovanému plneniu. **Z dokumentácie predloženej kontrolovaným nemá úrad za preukázané, že neexistuje primeraná alternatíva alebo náhrada požadovaného plnenia**.

43. Kontrolovaný tvrdí, že alternatívne riešenie „**nebolo okamžite použiteľné**“, pretože vyžadovalo niekoľkomesačný migračný projekt s odstránením technického dlhu, dopracovaním dokumentácie, úpravou integračných väzieb a riešením existujúcich certifikátov, a z toho vyvodzuje neexistenciu primeranej alternatívy. Takáto interpretácia však nezodpovedá účelu § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní ani judikatúre Súdneho dvora EÚ. Podmienka neexistencie alternatívy má chrániť situácie, v ktorých objektívne neexistuje iný spôsob naplnenia potreby – nie situácie, v ktorých by alternatíva existovala, ale jej realizácia si vyžaduje odstránenie prekážok spôsobených verejným obstarávateľom. Kontrolovaný zdôrazňuje, že úrad si zamieňa existenciu budúcej technicky realizovateľnej migrácie s existenciou okamžite dostupnej primeranej alternatívy v rozhodnom čase. Opiera sa pri tom o odpoveď znalca na otázku č. 3, podľa ktorej alternatívne riešenie „nie je možné implementovať bez vzniku neprimeraných technických ťažkostí alebo rizika závažných škôd na funkčnosti služieb e-Governmentu... aspoň nie hneď“, a že vytvorenie ekvivalentného riešenia by trvalo 6 až 12 mesiacov. Kontrolovaný z toho vyvodzuje, že v okamihu uzavretia zmluvy (9. 7. 2025) reálna alternatíva k zabezpečeniu kontinuity chýbala, a že event ROCA z r. 2017, na ktorý úrad poukazuje, dokazuje nanajvýš zvládnutie inej (bezpečnostnej) situácie, nie schopnosť okamžitej výmeny poskytovateľa bez súčinnosti Disig, a. s. Osobitne zdôrazňuje riziko spojené s viac ako 2 000 000 platných certifikátov, ktorých overovanie je technicky

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

naviazané na domény disig.sk, a tvrdí, že plošné zrušenie a znovuvydanie certifikátov by spôsobilo paralýzu e-Governmentu.

44. Úrad má za to, že odborné stanovisko výslovne uvádza, že „**na trhu existujú technicky realizovateľné alternatívy**“, vrátane vlastnej CA NASES (SNCA), a opisuje konkrétny postup, ako možno postupnými technickými opatreniami (indirect CRL, úprava URL, dokumentácia, výmena platformy) dosiahnuť ekvivalentné riešenie bez ohrozenia funkčnosti eGovernmentu. Znalec síce upozorňuje, že migrácia nebude „otázkou dní ani týždňov“ a odhaduje trvanie na 6 až 12 mesiacov, no nejde o konštatovanie technickej nemožnosti, ale o realistický časový rámec projektu, ktorý mal NASES plánovať a súťažiť. Zákon o verejnom obstarávaní neustanovuje, že alternatíva musí byť okamžite dostupná bez akýchkoľvek príprav; postačuje, ak je objektívne realizovateľná v primeranom čase a bez neprimeraných rizík, pričom verejný obstarávateľ má povinnosť svoje potreby plánovať tak, aby využíval súťažné postupy a neudržiaval výnimočný režim priameho rokovacieho konania dlhodobo. **Kontrolovaný sa snaží transformovať svoj vlastný technický dlh a zanedbanú exit stratégiu na argument o neexistencii alternatívy, čo je v rozpore s princípom, že výnimka z hospodárskej súťaže nemôže slúžiť na prekonanie stavov spôsobených obstarávateľom. Skutočnosť, že kontrolovaný nezdokumentoval architektúru, nenapravil metadáta certifikátov, nevyužil vlastnú SNCA a nevybudoval migračný plán včas, neznamená, že alternatíva neexistovala; znamená, že verejný obstarávateľ si dlhodobo neplnil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri správe kritickej IT infraštruktúry**. K argumentu kontrolovaného o hrozbe kolapsu štátu pri nutnosti hromadnej revokácie dvoch miliónov certifikátov úrad poukazuje na **úspešný historický precedens bezpečnostnej zraniteľnosti ROCA v roku 2017**. Táto udalosť v praxi reálne preukázala, že zmena certifikačnej autority a hromadné znovuvydanie a generovanie certifikátov na existujúce eID karty občanov je technicky plne realizovateľné na diaľku, bez nutnosti fyzickej výmeny samotných kariet na klientskych centrách a bez prerušenia kontinuity služieb štátu.

45. V súvislosti s vyššie uvedeným úrad konštatuje, že **podmienka neexistencie žiadnej primeranej alternatívy alebo náhrady nebola kontrolovaným dostatočne preukázaná relevantnými dokladmi. S prihliadnutím aj na závery odborného stanoviska č. 01/2026 preto úrad dospel k záveru, že kontrolovaný nepreukázal, že existujú konkrétne technické dôvody, pre ktoré neexistuje hospodárska súťaž a ani žiadna primeraná alternatíva alebo náhrada, na základe ktorých je spoločnosť Disig, a.s. jediným hospodárskym subjektom, ktorý vie poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky.**

46. Úrad vo vzťahu k splneniu zákonných predpokladov v zmysle § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní ďalej posudzoval, **<u>či chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania, a teda splnenie tretej dielčej podmienky pre aplikáciu priameho rokovacieho konania</u>**.

47. Z obsahu odborného stanoviska znalca k otázke č. 4 v znení „**Je možné z technického hľadiska a z pohľadu historického vývoja implementácie infraštruktúry eID (od roku 2010) konštatovať, že súčasný stav (závislosť na jednom dodávateľovi) vznikol objektívne z povahy technického riešenia a integrácie do systémov štátu alebo je výsledkom nedostatočných opatrení zo strany verejného obstarávateľa (tzv. umelé zúženie parametrov, napr. absencia exit stratégie, uzavreté štandardy)?**“ vyplývajú skutočnosti, ktoré majú zásadný dopad na posúdenie **tretej z vyššie uvedených podmienok, teda**

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

na otázku, či chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov zo strany verejného obstarávateľa, ktorú kontrolovaný odôvodňuje najmä tým, že súčasný stav nie je výsledkom umelého zúženia parametrov, ale tento stav vyplynul najmä z priebehu plnenia pôvodnej Zmluvy uzatvorenej 30. 3. 2010, ktorá bola výsledkom riadnej verejnej súťaže na predmet zákazky „**Zabezpečenie komplexných informačných, elektronických, komunikačných služieb a technológií**“, vyhlásenej vo Vestníku verejného obstarávania č. 240/2009 pod zn. 07139 – MSS.

48. Znalec v odbornom stanovisku č. 01/2026 dospel k jednoznačnému záveru, že **súčasný stav závislosti na jednom dodávateľovi je z technického hľadiska jednoznačne chybou na strane kontrolovaného**, a teda nie je výsledkom objektívnych vlastností technického riešenia ani nevyhnutnej integrácie do systémov štátu.

49. **Znalec identifikoval tieto konkrétne chyby na strane kontrolovaného, ktoré spôsobili a naďalej prehlbujú stav vendor lock-in:**

    1. Použitie domény disig.sk v metadátach certifikátov. V certifikátoch vydaných v rámci SVK eID CA (ACA, ACA2, PCA, SCA) sú URL adresy pre overovanie platnosti certifikátov (OCSP) a zoznamy zrušených certifikátov (CRL) nastavené výhradne ako subdomény domény disig.sk, ktorá je vo vlastníctve súkromnej spoločnosti Disig, a.s. Znalec toto hodnotí ako „absolútne nepochopiteľnú situáciu“, pretože na toto nastavenie neexistuje žiaden relevantný technický dôvod. V dôsledku tohto stavu je verejný obstarávateľ podľa názoru znalca fakticky vydaný na milosť a nemilosť existujúcemu dodávateľovi: keby Disig, a.s. tieto DNS záznamy zrušil alebo upravil, prestali by fungovať overovania stavu platnosti všetkých certifikátov uložených v eID kartách. Znalec uzatvára, že bez odstránenia tohto problému nie je možné ani len uvažovať o zmene dodávateľa bez jeho súhlasu.

    2. Neriešenie licenčných podmienok v zmluvách. V žiadnej zmluve uzatvorenej verejným obstarávateľom sa nenachádzajú licenčné ujednania, na základe ktorých by bolo možné uvažovať o prevode prevádzky softvérového produktu na iného dodávateľa alebo o jeho využití nezávisle od spoločnosti Disig, a.s..

    3. Neexistencia dokumentácie integračných rozhraní. Znalec poukázal na absenciu kompletnej dokumentácie integračných rozhraní SVK eID CA, pričom NASES pravdepodobne nedisponuje dostatočne podrobnou dokumentáciou architektúry a jednotlivých služieb. Táto situácia je dôsledkom toho, že riešenie vznikalo v spolupráci s ministerstvom vnútra a niektoré časti systému NASES iba „zdedil“. Bez tejto dokumentácie nie je možné bezproblémovú výmenu infraštruktúry SVK eID CA za alternatívnu platformu vôbec naplánovať.

50. **Znalec zároveň zdôraznil, že argumentácia kontrolovaného spočívajúca v tvrdení, že v roku 2010 nebol dostupný iný poskytovateľ dôveryhodných služieb, sa síce môže zakladať na pravde, avšak medzitým vzniklo viacero ďalších kvalifikovaných poskytovateľov, a to nielen na Slovensku, ale v celej EÚ, vrátane samotného kontrolovaného prostredníctvom jeho SNCA. Skutočnosť, že v metadátach certifikátov zostávajú adresy smerujúce na doménu disig.sk, znalec považuje za „zarážajúcu nedôslednosť NASES“**. Skutočnosť, či absenciu hospodárskej súťaže nevytvoril verejný obstarávateľ, je preto potrebné skúmať nielen vo vzťahu k aktuálne použitému postupu

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

zadávania zákazky (priame rokovacie konanie), napr. môže ísť o situáciu, keď verejný obstarávateľ v aktuálnom verejnom obstarávaní stanoví diskriminačný opis predmetu zákazky, ale súčasne je ju potrebné skúmať aj vo vzťahu k predchádzajúcim postupom, resp. prechádzajúcemu konaniu verejného obstarávateľa, ktorým mohlo zo strany verejného obstarávateľa dôjsť k vytvoreniu situácie výlučnosti do budúcnosti, t. j. vo vzťahu k budúcim zákazkám.

51. Z vyššie uvedeného odborného stanoviska znalca teda podľa úradu jednoznačne vyplýva, že stav technickej závislosti na jednom dodávateľovi (Disig, a.s.) nevznikol výhradne z objektívnych vlastností technického riešenia, ale je priamym dôsledkom opakovaných a dlhodobo pretrvávajúcich opomenutí na strane kontrolovaného, a to najmä: **nastavenia overovacej infraštruktúry vydaných certifikátov na doménu súkromnej spoločnosti namiesto vlastnej domény spravovanej štátom; absencie licenčných dojednaní v predchádzajúcich zmluvných vzťahoch s dodávateľom umožňujúcich uplatnenie exit stratégie; ako aj absencie dokumentácie integračných rozhraní, ktorá by umožnila prípadnú migráciu na alternatívnu platformu**.

52. Úrad v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Úřadu pro ochranu hospodářske souťěže, ktorý v roku 2012 v kauze Opencard rozhodol, cit.: „existenci podmínek, na základě nichž lze postupovat v jednacím řízení bez uveřejnění, nesmí zadavatel způsobit sám svým předchozím jednáním. Zadavatel se nemůže sám aktivně podílet na vytváření omezení, od nichž následně odvozuje možnost využití jednacího řízení bez uveřejnění.“1 Predmetné rozhodnutie 12. 05. 2016 potvrdil aj Najvyšší správny súd v Českej republike (1 As 256/2015 – 95). Takisto Súdny dvor Európskej únie v obdobnom prípade dospel k rovnakému záveru (C-385/02), keď uviedol, že okolnosti, ktoré opodstatňujú použitie priameho rokovacieho konania, nesmú byť v žiadnom prípade spôsobené verejným obstarávateľom.

53. Znalec vyššie uvedené tvrdenia kontrolovaného v tejto časti jednoznačne vyvracia a konštatuje, že **súčasná závislosť na jednom dodávateľovi je priamym dôsledkom nedostatočných opatrení verejného obstarávateľa**. Podľa odborného stanoviska kontrolovaný v priebehu rokov neriešil „exit stratégiu“, nevysporiadal licenčné práva tak, aby umožnil vstup iného dodávateľa, a dopustil použitie domény súkromnej firmy v kritických metadátach štátnych certifikátov. Znalec zároveň upozorňuje, že kontrolovaný s týmto stavom nič nerobí ani v aktuálne posudzovanej zmluve, čím vedome predlžuje vendor-lock o ďalších 48 mesiacov. Z právneho hľadiska ide o **vlastné zavinenie obstarávateľa**, kedy chýbajúca hospodárska súťaž nie je objektívnym faktom, ale výsledkom pasivity pri správe informačných systémov štátu. Tým je podľa úradu porušená tretia kumulatívna podmienka § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní, čo robí použitie priameho rokovacieho konania nezákonným.

54. V súvislosti s uvedeným úrad konštatuje, že **podmienka chýbajúcej hospodárskej súťaže, ktorá nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania nebola kontrolovaným preukázaná. Vzhľadom na uvedené došlo v tomto prípade postupom kontrolovaného k porušeniu § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, keďže kontrolovaný nepreukázal skutočnosť, že chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania**. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-394/02 je možné dospieť k záveru, že verejný obstarávateľ/obstarávateľ musí preukázať presvedčivým spôsobom, že iba určitý subjekt mohol realizovať ním zadávanú zákazku, a preto bolo úplne nevyhnuté uzavrieť s ňou zmluvu. V tomto prípade existujú pochybnosti, že spoločnosť Disig, a.s. je jediným možným poskytovateľom kontrolovaným obstarávaných služieb, keďže kontrolovaný nepreukázal splnenie všetkých podmienok podľa

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

§ 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, **pričom na použitie priameho rokovacieho konania podľa tohto ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní musia byť splnené všetky podmienky kumulatívne**.

55. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C–57/94 vyplýva, že ustanovenia umožňujúce zadať zákazku postupom priameho rokovacieho konania je potrebné vykladať reštriktívne. Recitál č. 61 smernice 2014/25/EÚ potvrdil skutočnosť, že priame rokovacie konanie má škodlivý vplyv na hospodársku súťaž a že vzhľadom na to by sa malo využívať len vo veľmi výnimočných prípadoch. Znamená to, že **zodpovednosť za použitie priameho rokovacieho konania je na verejnom obstarávateľovi, ktorý má zároveň aj povinnosť odôvodniť a preukázať splnenie podmienky pre aplikáciu tohto postupu verejného obstarávania.** Úrad uvádza, že v zmysle rozsudkov Súdneho dvora EÚ dôkazné bremeno toho, že podmienky uplatnenia priameho rokovacieho konania sú splnené, prináleží subjektu, ktorý ho chce použiť, a teda v tomto prípade kontrolovanému (napr. rozsudky vo veci C-250/07, C-57/94, C-20/01 a C-28/01). Úrad uvádza, že kontrolovaný mal povinnosť preukázať, že boli splnené všetky podmienky pre uplatnenie priameho rokovacieho konania kumulatívne. **Postupom kontrolovaného teda došlo k porušeniu § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko kontrolovaný nepreukázal splnenie podmienok na použitie priameho rokovacieho konania**. V prípade nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky.

56. Vo vzťahu k splneniu tejto čiastočnej podmienky kontrolovaný odmieta tvrdenie, že súčasný vendor lock-in je výsledkom ním spôsobeného umelého zúženia parametrov verejného obstarávania. Tento stav podľa tvrdenia kontrolovaného prirodzene vyplynul z technického a legislatívneho vývoja infraštruktúry od pôvodného obstarávania v roku 2010, ktoré prebehlo formou riadnej, otvorenej súťaže, pričom v danom čase bola spoločnosť Disig, a.s. jedinou aktívnou certifikačnou autoritou v Slovenskej republike. Kontrolovaný sa opiera o judikatúru Najvyššieho správneho súdu ČR (sp. zn. 5 Afs 42/2012-64), podľa ktorej nie každé spôsobenie vendor lock-in efektu obstarávateľom je zavinené a zakladá nezákonnosť priameho rokovacieho konania, najmä ak pri pôvodnom zadaní zložitého diela nebolo možné predvídať rozsah budúceho legislatívneho vývoja a potrebu neskoršieho rozvoja. V tejto súvislosti úrad opätovne poukazuje na závery vyplývajúce z príslušného odborného stanoviska, ktoré jednoznačne identifikuje tri kľúčové príčiny vendor lock-in: (1) nastavenie OCSP/CRL URL na súkromnú doménu dodávateľa, hoci služby sú fyzicky prevádzkované na štátnych serveroch; (2) neriešenie licenčných podmienok k softvérovému dielu v zmluvách s dodávateľom; (3) neexistenciu dokumentácie integračných rozhraní a neštandardných nadstavieb nad bežnou funkcionalitou CA. Znalec výslovne konštatuje, že existujúca závislosť na jednom dodávateľovi „je spôsobená chybami na strane verejného obstarávateľa“, pričom prvým krokom má byť okamžitá náhrada URL v metadátach certifikátov za adresy v správe kontrolovaného. **Tento stav preto nemožno kvalifikovať ako „prirodzený historický vývoj“, ale ako výsledok kumulácie konkrétnych rozhodnutí a opomenutí kontrolovaného, ktoré objektívne obmedzili možnosť zapojenia iného hospodárskeho subjektu do poskytovania predmetných služieb**. Podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní je tento postup prípustný len vtedy, ak chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov verejného obstarávania. **Ak verejný obstarávateľ nastavením technických parametrov (metadáta certifikátov, doména OCSP/CRL, licenčné klauzuly, neexistencia dokumentácie integračných rozhraní) sám**

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

vytvorí stav, v ktorom je prakticky nemožné zapojiť iného dodávateľa bez jeho súčinnosti, nejde o objektívnu výlučnosť, ale o dôsledok jeho vlastného konania. Z už citovaného listu Európskej komisie (Ares(2017)3469040) jasne vyplýva, že absencia súťaže z technických dôvodov nesmie byť spôsobená predchádzajúcim konaním obstarávateľa ani umelým zúžením parametrov IT obstarávania, práve v takomto scenári použitie priameho rokovacieho konania neprichádza do úvahy. Kontrolovaný sa nemôže dovolávať výnimky podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní, aby sanoval technický dlh a nedostatky, ktoré si sám spôsobil; kumulatívna podmienka č. 3 tak nie je splnená, čo samo osebe vylučuje zákonnosť použitia postupu podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní.

57. Kontrolovaný vo svojom vyjadrení z 29. 7. 2026 ďalej na svoju obhajobu uvádza, že doba trvania kontraktu v rozsahu 48 mesiacov nie je účelovým predlžovaním závislosti, ale priamo zodpovedá zostávajúcemu životnému cyklu už vydaných certifikátov na kartách občanov, ktorých platnosť je maximálne 4 roky. Toto obdobie predstavuje minimálny technicky a organizačne nevyhnutný časový rámec, počas ktorého je štát povinný zabezpečiť stabilné fungovanie e-Governmentu a zároveň pripraviť a bezpečne zrealizovať komplexnú migračnú a modernizačnú stratégiu pre prechod na otvorenú platformu pro futuro, čo kontrolovaný v súčasnosti aj reálne robí. Rovnako kontrolovaný poukazuje na skutočnosť, že znalec pri vypracovaní svojho odborného stanoviska nevychádzal z plnohodnotného posúdenia reálneho stavu, keďže nevykonal fyzickú obhliadku prevádzkovaného riešenia, technický audit HSM modulov, analýzu zdrojových kódov softvéru ani kontrolu procesov aplikačnej podpory L2/L3. Napokon sa dovoláva princípov proporcionality, hospodárnosti, efektívnosti a ochrany verejného záujmu, tvrdí, že okamžitá výmena riešenia by znamenala neprimerané technické a finančné riziká, a navrhuje doplnenie dokazovania (stanovisko NBÚ, Disig, MV SR, technická analýza dopadov výpadku OCSP/CRL a samostatné posúdenie schopnosti iného subjektu prevziať podporu existujúcej infraštruktúry).

58. Vo vzťahu k vyššie uvedeným argumentom úrad prihliada na to, že elektronická identita je súčasťou kritickej digitálnej infraštruktúry štátu, no zároveň pripomína, že ochrana hospodárskej súťaže a zákonnosť verejného obstarávania sú rovnako súčasťou verejného záujmu. Dlhodobé tolerovanie vendor lock-u, predlžovanie zmluvy na 48 mesiacov bez riešenia technického dlhu a bez prípravy súťažného migračného projektu nie je proporcionálnou reakciou na riziká, ale ich konzervovaním. Odborné stanovisko výslovne upozorňuje, že súčasná zmluva vendor lock „len predlžuje o 48 mesiacov“ a odporúča kontrolovanému, aby v rámci ďalších zmlúv riešil licenčné práva, metadáta certifikátov a dokumentáciu integračných rozhraní tak, aby bolo možné vendor lock odstrániť a v budúcnosti súťažiť. Uzavretie dlhodobej zmluvy v režime postupu **podľa § 81 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní** bez paralelného spustenia technického projektu smerujúceho k otvoreniu súťaže je preto v rozpore s princípom, že výnimočný postup má byť použitý len na krátke preklenutie objektívnej núdze, nie na udržiavanie stavu závislosti.

59. V súvislosti s návrhom kontrolovaného na doplnenie dokazovania má úrad za to, že kontrolovaný mal možnosť predložiť akékoľvek relevantné podklady (vrátane súčinnostných stanovísk tretích strán), keďže dôkazné bremeno o naplnení podmienok § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní leží od počiatku výlučne na ňom. Kontrolovaný nemôže dôkazné bremeno univerzálne prenášať na úrad požiadavkou na doplnenie dokazovania. **Úrad vo vzťahu k návrhu kontrolovaného na doplnenie dokazovania o vyjadrenia tretích strán uvádza, že tieto návrhy nepovažuje za potrebné, keďže skutkový stav veci bol**

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

z predložených zmlúv, dokumentácie, odborného stanoviska, vyjadrení a ďalších podkladov zistený dostatočne a spoľahlivo na to, aby o veci mohlo byť rozhodnuté. Doplnenie dokazovania navrhovaným spôsobom by za daných okolností nepriniesla nové skutočnosti spôsobilé ovplyvniť už dostatočne preukázaný záver o nesplnení zákonných podmienok na použitie postupu § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní. **Úrad rovnako nie je povinný namiesto kontrolovaného vyhľadávať, dopytovať alebo dodatočne generovať dôkazy, ktoré by mali preukázať legálnosť postupu kontrolovaného**.

60. Kontrolovaný rovnako namieta úplnosť odborného stanoviska znalca s tvrdením, že znalec nevykonal fyzickú obhliadku prevádzkovaného riešenia, technický audit HSM infraštruktúry ani analýzu zdrojového kódu. Úrad tieto námietky považuje za irelevantné a účelové. **Na posúdenie otázky, či sú v metadátach vydávaných certifikátov napevno zakódované subdomény súkromnej firmy, a či existujú štandardizované technické postupy migrácie podľa európskych noriem eIDAS, nie je potrebná fyzická obhliadka zdrojového kódu ani technický audit HSM modulov**. Tieto skutočnosti jednoznačne vyplývajú zo samotnej listinnej zmluvnej dokumentácie, architektúry formátu X.509 certifikátov a verejne dostupných DNS záznamov. Úrad zdôrazňuje, že v súlade so **zásadou voľného hodnotenia dôkazov** posudzuje všetky dôkazné prostriedky jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti. Odborné stanovisko slúži na objasnenie odborných technických otázok, avšak **konečné právne posúdenie splnenia podmienok pre uplatnenie postupu podľa § 81 zákona o verejnom obstarávaní prináleží výlučne úradu, nie znalcovi.**

61. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že **kontrolovaný** v tomto prípade **nepreukázal** kumulatívne **splnenie** všetkých zákonných **podmienok** na použitie priameho rokovacieho konania **podľa § 81 písm. b) bod 2.** zákona o verejnom obstarávaní.

62. Úrad v nadväznosti na všetko vyššie uvedené konštatuje, že kontrolovaný **postupoval v rozpore s § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní a v rozpore s § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní**, **nakoľko kontrolovaný nepreukázal existenciu dôvodov** pre oprávnené použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa ustanovenia § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní.

63. Úrad má preto za to, že vyššie identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní **malo vplyv na výsledok verejného obstarávania**, keďže v prípade nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero hospodárskych subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky. Kontrolovaný svojím postupom znemožnil riadnu hospodársku súťaž, v prípade uskutočnenia ktorej nie je možné vylúčiť, že sa mohol stať úspešným uchádzačom iný hospodársky subjekt s výhodnejšou cenovou ponukou.

Odporúčania kontrolovanému

64. Podľa § 175 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní je úrad povinný v odôvodnení rozhodnutia, v ktorom konštatuje porušenie tohto zákona kontrolovaným, uviesť
    a. všetky zistené porušenia tohto zákona, v rozsahu námietok alebo v rozsahu preskúmania úkonov kontrolovaného v rámci kontroly, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania spolu s údajom, či zistené porušenie malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania a

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

b. stručný návod pre kontrolovaného, ako v druhovo rovnakej veci v budúcnosti predísť porušeniu tohto zákona.

65. Aby kontrolovaný v budúcnosti predišiel týmto porušeniam zákona o verejnom obstarávaní, úrad v súvislosti s ustanovením § 175 ods. 8 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní odporúča kontrolovanému, aby v budúcnosti použil postup priameho rokovacieho konania podľa **§ 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní** len v tom prípade, ak budú kumulatívne splnené všetky podmienky stanovené zákonom o verejnom obstarávaní na jeho použitie, pričom zároveň splnenie týchto podmienok musí kontrolovaný jednoznačne preukázať, t. j. musia existovať relevantné dôkazy preukazujúce existenciu dôvodov pre použitie priameho rokovacieho konania. V prípade, ak nie sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené zákonom o verejnom obstarávaní na použitie priameho rokovacieho konania podľa **§ 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní**, úrad odporúča kontrolovanému aplikáciu súťažného postupu a zabezpečenie riadne a čestnej hospodárskej súťaže.

Sankcia

66. Podľa § 173 ods. 13 zákona o verejnom obstarávaní, ak ide o preskúmanie úkonov kontrolovaného podľa § 169 ods. 2 alebo ods. 3, úrad vo výzve podľa odseku 12 súčasne uvedie, ktoré zo zistených skutočností sú správnym deliktom podľa § 182 ods. 1 a 2, pokutu, ktorú úrad zamýšľa uložiť, a informáciu o tom, že ak v lehote podľa odseku 12 verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ písomne oznámi úradu, že v plnom rozsahu, bezpodmienečne a neodvolateľne súhlasí so všetkými zistenými skutočnosťami, ako aj s tým, že sa dopustil správnych deliktov uvedených vo výzve, pokuta, ktorá by bola inak verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi uložená, sa zníži o 50 %. Proti rozhodnutiu o uložení pokuty zníženej o 50 % nemožno podať opravný prostriedok. Rozhodnutie o uložení pokuty zníženej o 50 % nie je preskúmateľné súdom.

67. Podľa § 175 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní, ak úrad v preskúmaní úkonov kontrolovaného zistí, že postupom kontrolovaného bol porušený tento zákon a ide o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, vydá rozhodnutie, v ktorom skonštatuje porušenie tohto zákona, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a uvedie výpočet ustanovení tohto zákona, ku ktorých porušeniu došlo a ktorých porušenie malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a ak zistené porušenia zakladajú naplnenie skutkovej podstaty správnych deliktov podľa § 182 ods. 1 alebo ods. 2 uloží pokutu; pokutu možno uložiť, ak preskúmanie úkonov kontrolovaného začalo do troch rokov odo dňa, keď k porušeniam došlo.

68. Vychádzajúc z ustanovenia § 173 ods. 13 v nadväznosti na § 175 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní má úrad povinnosť uviesť vo výzve na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmavaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ktoré zo zistených skutočností sú správnym deliktom podľa § 182 ods. 1 a 2 zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu. V nadväznosti na uvedené úrad konštatuje, že kontrolovaný:

• postupoval v rozpore s § 10 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní a v rozpore s § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, **nakoľko nepreukázal existenciu dôvodov** pre oprávnené použitie postupu priameho rokovacieho konania podľa ustanovenia § 81 písm. b) bod 2. zákona o verejnom obstarávaní, pričom identifikované porušenie zákona o verejnom obstarávaní **malo vplyv na výsledok verejného obstarávania**, keďže v prípade

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

nepreukázania splnenia podmienok na použitie priameho rokovacieho konania by sa mal použiť otvorený súťažný postup verejného obstarávania, ktorého by sa mohlo potenciálne zúčastniť viacero hospodárskych subjektov schopných poskytnúť služby, ktoré sú predmetom zákazky. Kontrolovaný svojím postupom znemožnil riadnu hospodársku súťaž, v prípade uskutočnenia ktorej nie je možné vylúčiť, že sa mohol stať úspešným uchádzačom iný hospodársky subjekt s výhodnejšou cenovou ponukou, čím **kontrolovaný naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu**.

69. Podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu úrad uloží verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi pokutu vo výške od 0,1 % do 5 % zmluvnej ceny, ak sa vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu podľa tohto zákona, spôsobom alebo postupom ustanoveným týmto zákonom.

70. Podľa § 182 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 až 4 úrad prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti, ako aj na to, či už bola účastníkovi konania v minulosti uložená pokuta za ten istý správny delikt. Ak sa verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ v jednom verejnom obstarávaní dopustí viacerých správnych deliktov, ktoré sú prejednávané v jednom konaní, úrad uloží pokutu len za ten správny delikt, za ktorý možno uložiť najvyššiu pokutu; tým nie je dotknuté uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. b) až d), g) a i). Uloženie pokuty za správny delikt v konkrétnom verejnom obstarávaní nebráni uloženiu pokuty tomu istému verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi za správny delikt v inom verejnom obstarávaní.

71. Podľa § 182 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní za zmluvnú cenu sa na účely výpočtu výšky pokuty považuje cena určená v zmluve, v rámcovej dohode alebo v koncesnej zmluve za celý predmet zákazky. Ak sa v zmluve, v rámcovej dohode alebo v koncesnej zmluve neurčuje cena za celý predmet zákazky, zmluvnou cenou sa rozumie predpokladané množstvo určené verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom vynásobené jednotkovými cenami za celú dobu trvania zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy. Zmluvnou cenou na účely výpočtu výšky pokuty podľa odseku 1 písm. e) sa rozumie cena, o ktorú sa zvyšuje zmluvná cena určená v pôvodnej zmluve, v pôvodnej rámcovej dohode alebo v pôvodnej koncesnej zmluve. Ak nemožno určiť zmluvnú cenu týmto spôsobom, zmluvnou cenou sa rozumie predpokladaná hodnota. Ak nebola predpokladaná hodnota určená, zmluvnou cenou sa rozumie finančná hodnota skutočne poskytnutého plnenia uhradená verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom ku dňu začatia konania o uložení pokuty.

72. Vo vzťahu k povinnosti úradu uviesť vo výzve na vyjadrenie sa ku skutočnostiam zisteným v preskúmaní úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy pokutu, ktorú úrad zamýšľa uložiť, úrad uvádza, že podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu obstarávaní **je výška pokuty**, ktorú možno uložiť verejnému obstarávateľovi, ak sa vyhol povinnosti uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu podľa tohto zákona, spôsobom alebo postupom ustanoveným týmto zákonom, **v diskrečnej právomoci úradu** v rámci rozpätia **od 0,1 % do 5 %** zmluvnej ceny, a to s prihliadnutím najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti.

73. Z hľadiska požiadavky primeranosti ukladanej sankcie zohráva významnú úlohu jej **prísna individualizácia**, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

prípadoch. Úrad má za to, že individualizácia sankcie je prostriedkom dosiahnutia jej primeranosti. Úrad tak pri ukladaní sankcií je povinný prihliadať na závažnosť protiprávneho konania, jeho následok, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti. Pritom požiadavka primeranosti ukladanej sankcie a jej individualizácia núti úrad ako správny orgán prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu správneho orgánu pri ukladaní sankcie.

74. **Úrad posudzoval najmä závažnosť porušenia zákona o verejnom obstarávaní** a prihliadol na skutočnosť, že použitie priameho rokovacieho konania podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní predstavuje **výnimku z povinnosti** verejného obstarávateľa zadávať zákazky prostredníctvom otvorených a súťažných postupov. K uplatneniu tejto výnimky môže dôjsť len za predpokladu **kumulatívneho splnenia prísnych zákonných podmienok**, pričom ich existencia musí byť odôvodnená objektívnymi technickými dôvodmi, ktoré verejný obstarávateľ nespôsobil svojím vlastným konaním. Nakoľko **dôkazné bremeno** odôvodnenia použitia tohto postupu spočíva výlučne na kontrolovanom, ten bol povinný bez akýchkoľvek pochybností preukázať **existenciu takých technických dôvodov, ktoré by v danom prípade objektívne vylučovali hospodársku súťaž a potvrdzovali, že žiadny iný hospodársky subjekt s výnimkou samotného poskytovateľa Disig, a.s. nebol spôsobilý poskytnúť služby tvoriace predmet zákazky**. Rovnako bol kontrolovaný bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že neexistuje žiadna primeraná alternatíva a že chýbajúca hospodárska súťaž nie je výsledkom umelého zúženia parametrov. Kontrolovaný ako vyplýva z vyššie uvedených argumentov úradu však v konaní **neuniesol toto dôkazné bremeno**. Predmetné zistenia indikujú **vysokú mieru závažnosti porušenia** zákona o verejnom obstarávaní, ktorú úrad vyhodnocuje ako **priťažujúcu okolnosť**.

75. Úrad ďalej prihliadol na skutočnosť, že neoprávneným použitím postupu kontrolovaného podľa § 81 písm. b) bod 2 zákona o verejnom obstarávaní došlo k priamemu vylúčeniu hospodárskej súťaže, čím bol bez zákonného dôvodu **zvýhodnený len jeden hospodársky subjekt (Disig, a.s.)** v porovnaní s inými kvalifikovanými poskytovateľmi pôsobiacimi na trhu SR a EÚ, vrátane vlastných kapacít kontrolovaného (SNCA).

76. Úrad taktiež zdôrazňuje, že kontrolovaný si musel byť vedomý stavu závislosti (tzv. vendor lock-in), ktorý sám v priebehu rokov prehlboval, a napriek tomu v posudzovanej zmluve neprijal žiadne opatrenia na jeho odstránenie, čím tento protiprávny stav **vedome predĺžil o ďalších 48 mesiacov**. Skutočnosť, že kontrolovaný sa obdobného protiprávneho postupu nedopustil prvýkrát, vyhodnocuje úrad rovnako ako **priťažujúcu okolnosť**. (Rozhodnutie úradu č. 5704-6000/2024/3 z 30. 7. 2024).

77. Úrad taktiež prihliadol aj na **jeho finančnú situáciu,**[1] ktoré úrad vyhodnocuje ako **poľahčujúcu okolnosť**. Úrad v súvislosti s výškou pokuty zohľadnil aj **postavenie kontrolovaného**, ktorým je verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní a príspevkovou organizáciou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, pričom z údajov zverejnených na www.finstat.sk vyplýva, že kontrolovaný mal za rok 2025 náklady celkom vo výške 62 814 686 eur, výnosy celkom 62 621 458 eur, výsledok hospodárenia bol -227 622 eur a celková zadlženosť predstavovala 89,5 %.

[1] Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby hospodárenie organizácie a finančné údaje v databáze FinStat

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.

78. Úrad sa preto vzhľadom na závažnosť porušenia, predpokladanú hodnotu zmluvy, druh účastníka konania a následok porušení zákona o verejnom obstarávaní rozhodol uložiť pokutu v hornej hranici sadzby tak, aby táto spĺňala ako represívny účel (pričom jej výška nemôže byť neprimerane vysoká vo vzťahu k závažnosti protiprávneho konania a jeho následkom, nevyhnutne teda musí v sebe obsahovať aj represívnu zložku), tak aj výchovný účel a do budúcnosti motivovala kontrolovaného k dodržiavaniu povinností, ktoré mu vyplývajú zo zákona o verejnom obstarávaní.

79. Vzhľadom na uvedené úrad kontrolovanému teda ukladá pokutu za **správny delikt podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v znení účinnom v čase spáchania správneho deliktu vo výške** 3,5 % zo zmluvnej ceny 2 774 880 EUR s DPH, t. j **vo výške 97 120,80 EUR**.

80. Úrad ďalej uvádza, že zákon o verejnom obstarávaní je v časti správneho trestania koncipovaný na princípe **objektívnej zodpovednosti**, ktorej podstata spočíva v tom, že **pri naplnení zákonom stanovenej skutkovej podstaty správneho deliktu úrad neskúma subjektívnu stránku porušenia zákona (úmysel - nedbanlivosť),** ale len rozpor právneho stavu so stavom skutočným, ktorý má úrad na základe vykonaného dokazovania a z podkladu pre rozhodnutie, za dostatočne a jednoznačne preukázaný. Zákon o verejnom obstarávaní rovnako neupravuje dôvody zániku zodpovednosti za správny delikt, v dôsledku čoho sa kontrolovaný nemôže exkulpovať z deliktuálnej zodpovednosti.

81. Na základe uvedeného bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e :

Podľa § 175a ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti výroku rozhodnutia podľa § 175 ods. 1 písm. d), ktorým bola uložená pokuta, môže kontrolovaný podať rozklad. Rozklad musí byť doručený úradu do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, proti ktorému rozklad smeruje. Podanie rozkladu má odkladný účinok do dňa doručenia rozhodnutia o rozklade. Toto rozhodnutie úradu nie je preskúmateľné súdom.

(elektronický podpis)

JUDr. Štefan Halický
generálny riaditeľ sekcie dohľadu

Rozhodnutie sa doručí
Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby, Kollárova 8, 917 02 Trnava, IČO: 421 56 424 - kontrolovaný

Tento dokument má iba informatívny charakter. Nie je použiteľný pre právne účely.
Dokument je vytlačený z portálu Úradu pre verejné obstarávanie.